

регулювання рівня життя населення; соціальних гарантій і демографії; регулювання соціально-трудова відносин; співробітництва з іноземними державами і міжнародними організаціями умов і охорони праці; оплати, нормування і стимулювання праці), а безпосередньо підвищенням результативності праці воно не займається;

– виділення грантів на дослідження та впровадження резервів підвищення продуктивності праці;

– визнання Кабінетом Міністрів України потреби у науковому вивченні продуктивності праці, як пріоритетний науковий напрямок розвитку економіки в цілому;

– покращення роботи Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення Міністерства праці та соціальної політики України та НАН України та впровадження програм підвищення кваліфікації та освітніх програм у сфері підвищення продуктивності праці;

– встановлення системи пільг при реєстрації, сплаті податків, ліцензуванні комерційним організаціям, що надають послуги зі сприяння підприємствам в справі ефективного управління персоналу та наукової організації праці;

– створення філіалів консультативних центрів підвищення продуктивності праці в усіх регіонах України; забезпечення доступності кредитних ресурсів.

Література

1. Аннерс Э. История европейского права /Э. Аннерс. – М., 1994.
2. Конституція України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://rada.gov.ua/uploads/documents/27396.pdf>
3. Кодекс законів про працю в Україні [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
4. Закон України Про оплату праці [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України про охорону праці - Законодавство та право [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.jobs.ua/ukr/pravo/labour_protection/

Нісфоян С.С., к.е.н., ст. викл., Волощук В.С., студ. гр. ЕП-13ДВ
Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград, Україна

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проблема забезпечення динамічного і стійкого розвитку підприємства вважалася донедавна однією з найбільш вагомих. Однак, сьогодні, в умовах кризи, гострішою є проблема ефективності господарювання.

Якщо раніше економіка розвивалася за рахунок розширеного залучення у виробництво нових ресурсів, то сьогодні, вирішення проблем підвищення ефективності стає можливим тільки на основі використання резервів господарюючих суб'єктів.

Розвиток країни безпосередньо залежить від економічної ефективності господарюючих суб'єктів. Без досягнення прибутковості більшості підприємств неможливе вирішення задач макроекономічної стабілізації, тобто забезпечення збалансованості державних прибутків і витрат, рівноваги платіжного балансу, стабільності національної валюти і низьких темпів інфляції. Зниження ж ефективності підприємств призводить до скорочення можливостей зростання зайнятості і прибутків громадян, податкових надходжень і соціальних витрат. Ефективне, безбиткове функціонування підприємств, їхня економічна стійкість в нестабільному конкурентному середовищі стає життєво важливим завданням не тільки для міст, областей, регіонів, держави загалом, але й для усіх суб'єктів ринкової економіки.

Ефективність діяльності підприємства характеризується системою показників, які виражають співвідношення вигод і витрат з погляду його учасників.

Основною умовою забезпечення ефективного використання виробничих ресурсів є їх економне споживання та планомірне використання. Планування та встановлення норм витрачання матеріальних ресурсів та запасів і охоплює всі стадії руху на підприємстві – стадію створення запасів матеріальних ресурсів і стадію витрачання.

Оцінку економічної привабливості представимо у вигляді послідовних етапів.

На першому етапі встановлюються цілі розвитку і визначається їх пріоритетність. Вони, безперечно, є індивідуальними для кожного підприємства і визначаються керівництвом конкретного підприємства. Як критерії порівняння проектів аналітики можуть використати такі:

- необхідна величина інвестицій для створення робочих місць;
- значення доданої вартості, створюваної в результаті проекту;
- зменшення (заощадження) використовуваних валютних ресурсів;
- платежі за використання місцевих ресурсів тощо.

Після виділення пріоритетних критеріїв слід їх проранжувати, визначивши величину питомої ваги кожного критерію у величині загальної економічної привабливості.

Другим етапом оцінки є розрахунок кількісного значення встановлених раніше критеріїв, що дає змогу вимірювати ступінь сприяння проекту досягненню поставлених економічних цілей розвитку. Необхідні для визначення цих показників дані беруться з фінансових звітів, поданих після проведення фінансового аналізу проекту. Рейтингові ряди значень критеріїв за комплексним проектом показують відповідність результатів проекту поставленим цілям. Відтак за кожним критерієм визначається найпривабливіший проект і розраховується індекс критерію для кожного проекту на значення кращого рейтингу в даній категорії. Індксація по критеріях дає змогу зіставляти різні, часто важко порівняні між собою проекти, визначаючи найпривабливіші з погляду загального добробуту.

На заключному, третьому етапі оцінка загальної привабливості кожної пропозиції розраховується як середньозважена величина індексів пропозицій. Найвище середньозважене значення свідчить про економічну привабливість пропозицій.

Дослідивши економічну привабливість проекту (з погляду можливості досягнення певних економічних цілей розвитку суспільства), аналітики визначають його економічну ефективність.

Метою виміру економічної ефективності є оцінка ефективності використання дефіцитних ресурсів суспільства у рамках проекту.

Для визначення економічної ефективності проекту використовують поняття альтернативної вартості, тіншових цін, невідчутних вигід і витрат, трансфертних платежів, споживчого надлишку та екстерналій. Оцінка економічної ефективності проекту ґрунтується на методології прирідної природи вигід і витрат, яка визначає економічні вигоди як усі позитивні результати, що одержує суспільство від реалізації проекту, а економічні витрати – як усі негативні впливи, що супроводжують проект.

$$\begin{array}{ccccc} \text{Економічна} & & \text{Приріст} & & \text{Приріст} \\ \text{ефективність} & = & \text{економічних} & - & \text{економічних} \\ \text{пропозиції} & & \text{вигід} & & \text{витрат} \end{array}$$

Визначаючи цінність пропозиції, оцінюють, наскільки позитивні результати (вигоди) перевищують його негативні наслідки (витрати) та якою буде величина виграшу суспільства.

Фінансова оцінка побудована на використанні цін, які підприємство сплачує за товари і послуги, і тих цін, які заплатають споживачі за продукцію, одержану в результаті реалізації пропозиції. Втім, з погляду суспільства, такі ціни не завжди можуть бути

прийнятою мірою вартості витрат і вигід. Для економічного аналізу необхідно оцінити всі компоненти проекту з погляду альтернативної вартості. Визначаючи альтернативну вартість речей з точки зору їх найкращого використання, а вироблюваної продукції – шляхом оцінки витрат нації на придбання аналогічної продукції через відсутність вітчизняного виробництва.

Література

1. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента: в 2 – х томах. – К. : Ника – Центр, Эльга, 2001. – 589 с.
2. Бондар Н. М. Економіка підприємства. К. : ЦУЛ. – 2003. – 293 с.
3. Бригхем Ю., Гапенски Л. Финансовый менеджмент : Полный курс : в 2-х томах/ Пер. с англ. Под ред. Ковалева В. В. Сп – б. : Экономическая школа. – 2001 . – 684 с.
4. Економіка виробничого підприємства : Навч. посіб. За ред. Й. М Петровича. – К. : Знання, КОО, 2001. – 406 с.
5. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы , концепции и методы : Учеб. Пособие : Пер. с фр./ Под ред. Проф.. Я. В. Соколова. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. – 195 с.
6. Семикіна А. В. Ефективність діяльності підприємства: методи оцінювання та способи підвищення // Пріоритети розвитку підприємств у XXI столітті // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 21-22 квітня 2011 р. – Кіровоградський національний технічний університет. – Кіровоград: КОД 2011. – Частина 2. – С. 184-187.

Новикова В.І., к.геогр.н., доц., Фролова К.В., студ. 5 курсу
Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького, м. Черкаси, Україна

ЗАСОБИ РОЗМІЩЕННЯ У ТУРИСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ

Актуальність наукової проблеми. Навіть за наявності багатих і різноманітних рекреаційних ресурсів на певній території, туризм не буде там розвиватися у повній мірі, в першу чергу, без достатнього рівня розвитку відповідної інфраструктури. Завдяки формуванню туристської інфраструктури відбувається освоєння рекреаційних ресурсів, підвищується їх привабливість, доступність для туристів тощо. Важливою складовою інфраструктури туризму є засоби розміщення, але вони у науковій літературі з позиції використання у туристській діяльності вивчені недостатньо, тому для дослідження і було обрано саме цю тему. **Мета дослідження** полягала у тому, щоб схарактеризувати кожну групу, передусім, колективних засобів розміщення та показати їх відмінності застосування в якості інфраструктури туризму.

Виклад основних результатів. Засобами розміщення називають будь-які об'єкти, що надають людям епізодично або регулярно місце для ночівлі (зазвичай у приміщеннях), поділяючи їх на дві категорії – колективні та індивідуальні [1, 2] (рис. 1). До **колективних** засобів розміщення відносяться: 1) готелі й аналогічні заклади; 2) спеціалізовані заклади; 3) інші засоби.

1. **Готелі** відрізняються від інших засобів розміщення тим, що вони являють собою добротні будівлі, обов'язково складаються із номерів, кількість яких перевищує певний мінімум (в Україні він становить 10 номерів), надають різноманітні готельні послуги, перелік яких не обмежується щоденним прибиранням номеру. Найбільшу групу серед всіх засобів розміщення становлять саме готелі, що розрізняються за багатьма ознаками, серед яких: місце розташування, тривалість і режим роботи, тривалість перебування гостей, рівень цін на номери, режим харчування, місткість номерного фонду, рівень комфорту, функціональне призначення [1, 2].